

پشت‌بوم

بودجه‌نا قابل هنر

حسین عبدالهاشم‌پور

● ۱- هنر ایران، روزهایی را که رنگ به رخسار نداشته بسیار دیده است؛ روزهایی که حتی جانی نداشته تا سبیلی محکمی به سیمای خود بزند و در سرخی و پرخونی صورت آبروداری کند، اما مشاهده می‌فرمایید که هنوز زنده است، می‌جوشد و جریان دارد؛ اتفاقاً از اقبال گیشه‌های سینما، تئاتر، موسیقی و فروش آثار تجسمی پیداست ضریب نفوذش در متن جامعه ایرانی بیش از همیشه است؛ مردم برای هنر و هنرمندانی که دوست می‌دارند پول خرج می‌کنند، از بلیت پنج‌هزارتومانی سینما تا یک‌میلیارد۸۰۰میلیون برای نقاشی سهراب سپهری، اگر حال دل مردم خوب باشد، هوای همه چیز را دارند.

۲- واقعا کسی می‌داند چرا هروقت دولتی فرهنگی روی کار می‌آید، قیمت نفت اتوماتیک به زیر ۷۰دلار می‌رود؟! شاید دست جادوگرانی در کار باشد که این‌روزها حضورشان در فوتبال رسانه‌ای شده است؛ در چنین وانفسای اقتصادی‌ای که تأثیرش را بر نان مردم هم گذاشته است، انتظار افزایش بودجه فرهنگ و هنر، آب در هاون کوفتن است.

۳- نان «هنر مستقل» را همه‌جای دنیا، در همه زمان‌ها «مردم» داده‌اند؛ تجلی‌ای اراده مردم از خرید یک بلیت تا حضور کمپانی‌های خصوصی علاقه‌مند به هنر را شامل می‌شود؛ چنین نانی آرزوی هر هنرمندی است؛ حال که بودجه پیشنه‌های دولتی در بخش فرهنگی فقط ۷۶۹میلیاردتومان (حدود ۸۰میلیاردتومان بیش از سال‌جاری) است؛ متولی اصلی هنر، وزارت فرهنگ، باید بکوشد به اتخاذ سیاست‌های حمایتی و تشویقی؛ مثلاً معافیت مالیاتی یا واگذاری سالن‌های رهاشده دولتی و... بخش خصوصی را در عرصه هنر فعال‌تر از همیشه کند، آن‌سان که از سال ۹۴ به یک رقم بزرگ در حضور نهادهای خصوصی در همه رشته‌های هنری یاد شود. این امر وقتی ضروری‌تر قلمداد می‌شود که بدانیم بودجه مزبور برای همه دستگاه‌ها و نهادهای فرهنگی است و همه آنها از رقم یادشده سهم می‌برند، بنابراین هنر زیر نظر وزارت فرهنگ، بودجه ناقابل‌تر از اینها دارد، آن‌هم تازه اگر مجلس تصویب کند.

۴- بیاییم امیدوار باشیم دولت با پیگیری و تحقق وعده‌هایش، زمینه استمرار حال خوب مردم را فراهم کند.

خبر روز

گلایه «جنتی» از بودجه وزارت ارشاد

● ایرنا، وزیر ارشاد با اشاره به گستردگی فعالیت‌ها، تنوع سازمان‌های تابعه، حجم وظایف و انتظارات مردم و دستگاه‌های دولتی و خصوصی از این وزارتخانه گفت: بودجه‌ای که در اختیار داریم، ناکافی است. علی جنتی در گریان اظهار کرد: با وجود افزایش بودجه پیشنهادی دولت به مجلس، برای فعالیت‌های سال آینده وزارت فرهنگ‌وارشاداسلامی اما بازهم این میزان در حد انتظارات بیرونی از وزارتخانه نیست. وی با اشاره به اهتمام دولت و توجه به امور فرهنگی، ابراز کرد: بودجه پیشنهادی دولت برای وزارت فرهنگ‌وارشاد اسلامی در سال آینده رقمی معادل هفت‌هزارو۶۹۰میلیاردریال است که از رشد ۲۳درصدی نسبت به امسال برخوردار است، وی افزود: این میزان بودجه اگرچه رشد خوبی دارد، اما با توجه به گستردگی فعالیت‌های این وزارتخانه، جوابگوی همه نیازها نیست بنابراین براساس وضعیت موجود سازگاری خواهد کرد. جنتی با یادآوری مشکلات اقتصادی کشور اضافه کرد: وزارت فرهنگ‌وارشاداسلامی براساس بودجه و اعتبارات پیش‌بینی‌شده تلاش خواهد کرد برنامه‌ها و طرح‌های خود را درحوزه‌های مختلف بر اساس شیوه‌های بهینه و اثربخش به پیش ببرد.

یاد

پیام‌مرداخانی برای درگذشت ذوالفقار عسکریان

● شرق: معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درگذشت ذوالفقار عسکریان، نوازنده دوتار خراسانی را تسلیت گفت. در پیام علی‌مرداخانی آمده است: «دوتار استاد ذوالفقار عسکریان نیز همچون نوای دلنواز دوتار دیگر همقطاران‌ش در این چندساله یعنی غلامعلی پورعطایی، سرور احمدی و غلامحسین سمندریان به خاموشی گرایید و باعث اندوه چندباره جامعه هنری از کوچ این خنیاگران موسیقی خراسان شد.»معاون امور هنری در ادامه پیام خود آورده است: «ذوالفقار عسکریان را «ذوالفقار موسیقی خراسان» می‌دانستند، صدای گرم و نافذش، چیره‌دستی و مهارت مثال‌زدنی‌اش و اخلاق و سلوک زاهدانه‌اش او را همچون نامش «ذوالفقار» و اثرگذار کرده بود.

هادی آفریده برنده تندیس جشنواره «سینماحقیقت»:

دولت دهم «فریم» به «فریم»، «چنارستان» را تایید کرد

عکس: حمیدرضا دستگردی

فرانک آرتا :برگزیدگان هشتمین دوره جشنواره «سینماحقیقت» طی مراسمی شامگاه ۱۶آذر در تالار اندیشه حوزه هنری معرفی شدند. از جمله فیلم‌های قابل بحث این دوره، فیلم «چنارستان» به کارگردانی هادی آفریده بود که توانست جوایزی همچون تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه نقدی پنج‌میلیون‌تومانی را برای صدابرداری، تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه نقدی پنج‌میلیون‌تومانی بهترین نویسنده و گفتر متن و لوح تقدیر و همچنین جایزه نقدی هفت‌میلیون‌تومانی را برای بهترین کارگردانی فیلم مستند شهری دریافت کند. هادی آفریده، کارگردان «چنارستان»، ضمن ابراز خرسندی از موفقیت این فیلم در جشنواره، در واکنش به حجمه‌های اخیر علیه فیلم به «شرق» گفت: «واقعیت این است که بیشتر نقدها و نوشته‌های مخالف فیلم «چنارستان» را خوانده‌ام و باید بگویم هیچ‌کدام به محتوا و ساختار فیلم اشاره نکردند. بلکه بیشتر قصدشان تسویه‌حساب با جریان فرهنگی موجود در دولت است. من خیلی تمایل داشتم که ایرادهای فنی و ساختاری به فیلم گرفته می‌شد، اما چنین مطالبی را ندیدم. آنچه به نظر می‌رسد این است که این نوشته‌ها ربطی به فیلمسازی و سینمای مستند ندارد. حتی ادعاها و اتهاماتی به بنده زده شد که از نظر قانونی قابل پیگیری است.» او افزود: «متأسفانه بیشتر این منتقدان تمایل دارند که با مستندهایی از نوع تلویزیونی که بیشتر گزارشی و فاقد ارزش پژوهشی و تاریخی است، مواجه شوند. ولی وقتی فیلمی مطابق با معیارهای آنها نباشد، به آن می‌تازند. اساسا یکی از اهداف سینمای مستند یادآوری تاریخ، بیان واقعیات و پرداختن به حافظه تاریخی است. یک فیلم مستند

فرانک آفریده در پایان عنوان کرد: «تنها مرجع رسمی کشور برای دادن مجوز نمایش فیلم، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. پس اگر کسانی به فیلم مجوزدار من اعتراض می‌کنند، درواقع آنها دارند فعالیت غیرقانونی می‌کنند و نه من. ضمن اینکه من سوالی از مخالفان فیلمم دارم که آیا اگر این فیلم در دولت دهم به نمایش درمی‌آمد، همچنان به آن حمله می‌کردند؟»

سیمین سلیمانی:چندشهر در خراسان بیش از

شهرهای دیگر با دوتار عجین هستند مثلا به تربت‌جام که می‌رویم همه این ساز را کاملا می‌شناسند. در بین تربت‌جامی‌ها یک مثل معروف است: «بلبل به کاسه دوتار ذوالفقار، می‌خواند.» پنجه‌های طلاایی ذوالفقار عسکریان که به تیزبینگی و شیرین‌نوازی معروف است، چنان مستانه بر زیربوم دوتار نواخته می‌شد که هیچ نوازنده‌ای در مقابل او نای نفس نداشت اما باز هم کام دوستداران موسیقی مقامی خراسان با خبری تلخ شد و استاد عسکریان بعد از تحمل رنج بیماری در همان بیمارستانی که برای او تخت نداشتند، آرام گرفت و از دنیا رفت.

فرزند استاد عسکریان که شاگرد وی بوده و خود یکی از نوازندگان موسیقی مقامی است، در گفت‌وگو با «شرق» از پدر گفت: «از پنج‌سالگی پدرم دوتار می‌زد و در سن ۱۰سالگی به‌صورت حرفه‌ای کار کرد، استاد کوج‌نشین بود و خوانندگان برجسته را در نقاط دور پیدا و بعد با آنها کار می‌کرد، در آن زمان استاد مکان مشخصی نداشت و با پدرش به مناطق مختلف سفر می‌کردند، شنیده بودند که کسی به نام نورمحمد، خواننده خوبی است، پدرم می‌گفت برای اینکه پیش او بروند، دوماه در راه بودند که توانستند ایشان (نورمحمد درپور) را پیدا کنند و اولین خواننده‌ای را که پیدا کردند همین استاد درپور بود. پدرم در آن زمان حدود ۱۴اسال داشت، استاد عسکریان بیشتریتر کار را با استان و خوانندگانی همچون درپور، پورعطایی، غفاری و کریم کریمی و... داشت، همچنین ایشان برای اولین‌بار ۱۸پرده دوتار را اختراع کرد چرا که با هر دو

شرق: برگزیدگان هشتمین دوره جشنواره «سینماحقیقت» در بخش‌های مختلف معرفی شدند. اسامی برگزیدگان به‌این شرح است:

بهترین فیلم جشنواره با مفاهیم فرهنگ عاشورا: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه نقدی به مبلغ هفت‌میلیون تومان به «وحید چاووش» کارگردان فیلم مستند «حاشیه‌ای کوتاه بر یک متن بلند».

بهترین‌تصویرپرداز: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه نقدی به مبلغ پنج‌میلیون‌تومان به «محمد لطفیان» تصویرپرداز فیلم مستند «آتلان».

بهترین صداپرداز: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و نقدی به مبلغ پنج‌میلیون‌تومان به «حسن شبانکاره» صداپرداز فیلم مستند «چنارستان».

بهترین تدوینگر: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه نقدی به مبلغ پنج‌میلیون‌تومان برای «معین کریم‌الدینی» تدوینگر فیلم مستند «آتلان».

بهترین نویسنده گفتار متن: تندیس جشنواره، دیپلم

هنر

رییس سازمان هنری وادیات دفاع‌مقدس:

سپاه

تمام نسخه‌های کتاب «همت» را خرید

عکس: سائیت آفرینی

شرق: وزیر ارشاد دستور توقیف کتاب زندگی‌نامه شهیدهمت را داده است. این را سردار کلعلی آقابابایی، رییس سازمان هنری و ادبیات دفاع‌مقدس روز گذشته در نشست خبری شانزدهمین جایزه کتاب سال دفاع‌مقدس در جمع خبرنگاران گفت. به گفته سردار آقابابایی، فرودین امسال مدتی بعد از انتشار کتاب زندگی‌نامه شهیدهمت بنا بر درخواست و گلایه همسر آن شهید و فرزندش، مکتابه‌ای با وزیر فرهنگ‌وارشاداسلامی صورت گرفت. وزیر هم در پاسخ به این نامه، دستور توقف پخش و چاپ این کتاب و عدم‌پخش در نمایشگاه را صادر کرد. کارشناسان هم پس از بررسی کتاب ایراداتی را عنوان کردند. از سوی دیگر خانواده شهیدهمت به‌ویژه همسرش به شدت از محتوای کتاب ناراضی بودند. همسرش در گفت‌وگو با وزیر ارشاد، وزیر دفاع و فرمانده کل سپاه گفته بود اگر جلو انتشار کتاب گرفته نشود اقداماتی انجام خواهد داد که شاید در شان جمهوری‌اسلامی نباشد. بنابراین به‌لحاظ قانونی باید جلو انتشار کتاب گرفته می‌شد. این مقام مسوول همچنین از برپایی نشست‌هایی با نویسنده این کتاب خبر داد و اضافه کرد: «آقای‌عزیزی نویسنده این کتاب، در ۹۲آذر در نمایشگاه کتاب دفاع‌مقدس ماکت کتاب شهیدهمت را به من نشان دادند. همانجا یادآور شدم اگر می‌خواهد این کتاب چاپ شود بهتر است خانواده شهیدهمت بررسی‌اش کنند چون در کتاب از اسامی واقعی استفاده شده. نویسنده بذیرفت که چنین شود اما مدتی بعد متوجه شدیم کتاب، بدون اجازه خانواده شهیدهمت چاپ شده. در حال حاضر هم کتاب به‌لحاظ قانونی توقیف شده و اجازه پخش آن به ناشر داده نشده است. اما برای اینکه در حق‌ناشر

پایین‌جام و مدتی در شهرک باخرز زندگی می‌کرده و هنر و نغمه‌های قیابل و طوایف مختلف را گرفته و با هوشمندی آن را زنده می‌کرد.» کریم کریمی که کارهای مشترک با استاد عسکریان داشته، درباره این نوازنده درگذشته گفت: «عسکریان با اینکه تربت‌جامی نبود ولی می‌توان او را پدر موسیقی جام دانست چراکه او موسیقی جام را زنده کرد، او فردی بود که طمع نداشت و البته پرکار بود. من و آقای غفاری از ایشان کوچک‌تر بودیم اما هروقت با او تماس می‌گرفتم در هر موقع پدانه جواب ما را می‌داد و واقعا حق پدری بر گردن من داشت، او وقتی ۱۸پرده دوتار اجرا می‌کرد، هیچ‌کس حتی قدرت نفس‌کشیدن در مقابل او را نداشت و گو اینکه اصلا پنجه نبود و دست خدایی روی پرده می‌نواخت.»

همچنین محمد یکانه، در گفت‌وگو با «شرق» چنین از ذوالفقار عسکریان گفت: «ذوالفقار صاحب‌سبک و بهترین نوازنده و موسیقیدان بود و هیچ‌کسی پنجه ایشان را نداشت، او با خواننده‌های خوبی کار کرد و به موسیقی شمال‌خراسان نیز مسلط بود و با همین ۱۸پرده بهترین‌مقام‌ها و آهنگ‌ها را به ثبت رساند همچنین حس منطقه بسیار روی او تأثیرگذار بود اما آنچه همه ما شاهدیم این است که هنرمندان به این بزرگی در حوزه موسیقی مقامی که خدمات بی‌ظیری در حوزه موسیقی کشور می‌کنند چطور مظلومانه و در بی‌مهری از دست می‌روند؟ امیدواریم اتفاقی بیفتد که به جایی برسیم که تنها مرده هنرمندان، عزیز نباشد و قدر و منزلت هنرمند را تا وقتی هست بدانیم و بناسیم.»

کارگردان فیلم مستند نیمه‌بلند «تنه‌حسن»، **بهترین فیلم مستند کوتاه:** تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه سه‌هزاردلاری به «یانی پلتون». از فلاندد، کارگردان فیلم مستند کوتاه «دودکش سفید».

بهترین فیلم مستند نیمه‌بلند: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه چهارهزار دلاری به «فیلیپو تیکوزی» از ایتالیا. کارگردان فیلم مستند نیمه‌بلند «در تعقیب باد».

بخش فیلم‌های مستند بلند: لوح تقدیر بخش مسابقه بین‌الملل جشنواره اهدا شد به زنده‌اد «طاها کریمی»، کارگردان فیلم مستند «۱۰۰اسب» از کشور عراق.

جایزه ویژه هیات داوران: تندیس جشنواره، دیپلم

افتخار و جایزه دوهزاردلاری به «نادیز تریبال» از فرانسه،

کارگردان فیلم مستند بلند «گورستان ماشین».

بهترین فیلم مستند بلند: تندیس جشنواره، دیپلم

افتخار و جایزه بزرگ پنج‌هزاردلاری جشنواره به

کارگردان فیلم مستند بلند «آتلان».

چهره روز

حمیدیان در برنامه تلویزیونی:

حاتمی‌کیا و عرب‌نیا تفاوت نگاه داشتند

● **شرق:** بابک حمیدیان در بخشی از برنامه «بعضیا» به تجربه بازیگری خود در فیلم‌های مختلف اشاره کرد که یکی از آنها فیلم «ج» بود. او با بیان اینکه حاتمی‌کیا و عرب‌نیا در این فیلم با یکدیگر تفاوت دیدگاه داشتند، گفت که در نهایت همسو شدند. بابک حمیدیان، بازیگر سینما که یکشنبه در برنامه «بعضیا» به تهیه‌کنندگی و اجرای علی ضیا، به‌صورت زنده در مقابل آنتل صداسیمیا حاضر شد، در مورد تجربه همکاری با ابراهیم حاتمی‌کیا کارگردان فیلم «ج» گفت: «کارکردن با حاتمی‌کیا سخت و جذاب است. بینندگان اگر دی‌وی‌دی فیلم را بگیرند در آن پشت‌صحنه کاملی وجود دارد که حاتمی‌کیا توضیحات خوبی درباره نگاهش به این فیلم گفته است. حاتمی‌کیا می‌خواست چهراتی که برای صلح و گفت‌وگو آمده را به تصویر بکشد.»او سپس در مورد تنش‌هایی که هنگام ساخت فیلم میان حاتمی‌کیا و فریزر عرب‌نیا به‌وجود آمد، چنین گفت: «اگر بخواهم واژه‌ها را تلطیف کنم، بین آنها تفاوت نگاه وجود داشت. اما سرانجام همسو شدند و این در خروجی فیلم و به استاد پشت‌صحنه مشخص است. من هم در آن فیلم تیمی داشتم که شامل بچه‌های جوان بود و با هم عشق‌بازی کردیم و دلتنگشان می‌شوم. من به آنها یادآوری کردم که وقتی وارد فضای فیلم «ج» می‌شوید اینجا دهه ۶۰ است.

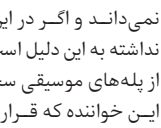
بچه‌های من در «ج» بی‌نظیر هستند و فقط حضور ندارند بلکه از پر زنگ و خون و باور هستند. من به همه سلام می‌دهم و مبدیوشان هستم.»حمیدیان که نقش شهید وصالی را در این فیلم بازی کرده است، درباره اینکه برخی می‌گفتند «ج» فیلم اصغر وصالی است نه شهیدچمران، عنوان کرد: «از آنجایی که وصالی صریح‌تر است و بیشتر حرف می‌زند، جس رفتار او به‌نحوی است که او پررنگتر به‌چشم می‌آید اما نباید به این سمت رفت. من هم آنچه کارگردانم خواست انجام دادم. ایفای نقش اصغر وصالی ترس‌های بزرگی را می‌تواند به‌همراه داشته باشد و درباره افرادی که در دوران معاصر هستند من بازیگر نمی‌توانم به خیالم استاد کنم و باید به حقایق توجه کنم.»بازیگر «قدمگاه» درباره دغدغه‌های خود در فیلم «ج» اظهار کرد: «بیشترین نگرانی من درباره همسر وصالی بود؛ خانم کاظم‌زاده که گرچه می‌خواستم با او ارتباط بگیرم اما فرصتش پیش نیامد و حاتمی‌کیا از من خواست بعد از ساخت فیلم بنیمم قضاوت‌ها چگونه است. وقتی کاظم‌زاده این نقش را از من پذیرفت، سبستی از وجود من رخت برپست. گرچه من نه شایسته به شهیدوصالیا داشتم و نه هم‌قد و هم‌هیکل او بودم. او بالا‌بلند بود.» او افزود: «حق طبیعی مردم است که نظر بدهند. اگر نظرات آنها از سر احساس باشد که به دیده جان می‌پذیرم. دوست جوانی به من اعتراض کرد که واقعیات تاریخی در «ج» رعایت نشده و ما چپ‌ها از تو توقع نداشتیم در این فیلم بازی کنی! به او گفتم این شیطنت‌ها را نکن. با او حرف زدم و نقدش را پذیرفتم. گفتم اگر من در سینمای مطلوب تو بازی نمی‌کنم، یک موضوع شخصی است. من از گرامی کاوه تا سرمای ادرج‌زیرصفر شرق تهران، در این فیلم با همه باورهایم بازی کردم.»

زیر آسمان فیروزهای

کوبیتی پوردر نشست خبری اولین کنسرتش:

خواننده ارزشی نیستم

● **شرق:** کوبیتی‌پور که مداحی‌های او به‌ویژه در دوران جنگ، د خاطره بسیاری از مردم، نقش بسته، گفت که خود را یک خواننده ارزشی

نمی‌داند و اگر در این سال‌ها فعالیت زیادی نداشته به این دلیل است که اعتقاد دارد بالارفتن از پله‌های موسیقی سخت است. اولین کنسرت این خواننده که قرار بود روزهای ۱۳ و ۱۴آذر در برج میلاد برگزار شود، لغو و اعلام شد که این برنامه روزهای ۲۶ و ۲۷آذر در تالار وزارت کشور برگزار خواهد شد. او در نشستی خبری که صبح دیروز، برگزار شد، درباره انگیزه‌های خود برای برگزاری اولین کنسرتش گفت: «پیش از انقلاب هم در گروه‌های پیشاهنگی فعالیت‌های موسیقایی زیادی داشتم اما سرنوشت و وقوع جنگ تحمیلی باعث شد که ما وارد فضای دیگری بشویم. چراکه آن سال‌ها در شهر من و فضایی که زندگی می‌کردم خبری از موسیقی نبود. به همین دلیل ما بدون اینکه کاری با آلات‌موسیقی انجام دهیم، دست به اجرای قطعات انقلابی و حماسی زدیم که بر اساس تجربه شخصی که داشتم سلایق را در نظر می‌گرفتم و ملودی‌هایی را انتخاب می‌کردم که بتواند تأثیرگذار باشد.»